

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלוך ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת וארא

תשפ"ד

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

ואזכור את בריתי

מובא בספר תנא דבי אליהו, שהמצרים ניסו לשכנע את עם ישראל להפסיק למול את עצמם, ובני ישראל היו איתנים כסלע ובפיהם טענה שאנחנו נלך בעקבות אבותינו וסבינו שמלו את עצמם!!! והכח דקדושה הזו עוברת בעצמותינו עד סוף כל הדורות בעזרת השם. באחד הבריתות בבית פרטי בירושלים אצל משפחה שלא שומרת תורה ומצוות, קלטו אזני מן הצד שיחה טעונה בין גבר לאשה, הגבר טען למה לערוך ברית מילה לילדים אם לא שומרים על מצוות דאורייתא שבת יום כיפור וכדומה, והאשה טענה ברית מילה זה הבסיס של היהדות ששמרו עליה במסירות נפש כל השנים ובכל הדורות יהודים מלו את עצמם ואין לוותר על הסממן היהודי הזה בשום פנים ואופן.

כעבור כחצי שנה הוזמנתי לאותו בית שוב על מנת לערוך ברית מילה לבנם שנולד בשעה טובה ומוצלחת.

רב עולי ברית המועצות הרב יצחק זילבר זצ"ל אמר לי מספר פעמים: כשרוצים לשכנע יהודי לעשות ברית לא משתמשים בטעמים של כדאיות של בריאות או פרנסה וכדומה, אלא רק: כי כך הקדוש ברוך הוא צוה, שיהודי יקיים את המצוה הזאת.

אכן אין ערוך לרצון הפנימי הבווער הבווער בכל יהודי להיות עם חותמת יהודית.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

ושמתי פדת בין עמי ובין עמיך למחר יהיה האות הזה. כי הנה כמו שההבדל בין הבהמה הטהורה לטמאה הוא בשני סימני טהרה כן צריך להיות הבדל בין ישראל לאומות העולם בשני סימנים שנקראים ברית והם ברית תורה וברית מילה, כי גוי שעסק בתורה חייב מיתה ורק ישראל יכולים לעסוק בתורה ונמצא שברית תורה הוא המבדיל אותם מן אומות העולם וכן הבדל השני הוא בפריעה, כי גם הגויים יש בהם שהם נימולים אבל לא פורעים וישראל דווקא יש להם פריעה ונמצא שהם נבדלים מן האומות העולם בשני דברים אלו שהם דברי תורה ופריעה, וראשי תיבות פדת הוא פריעה דברי תורה, כי חסר כתוב, וזהו ושמתי פדת בין עמי ובין עמיך. להבדילם זה מזה, ואחר שיהיה להם מצוה זו של הפריעה אז נתקן האות ברית קודש שלהם והאבר הזה נשלם ונכלל רמ"ח אברים כי האדם יש לו רמ"ח אברים כנגד רמ"ח אורות למעלה וקודם המילה ופריעה אינו נחשב האבר בכלל הרמ"ח ואינו דבק עם האור שכנגדו שלמעלה אבל על ידי המילה ופריעה הוא נכלל אז בכלל הרמ"ח, וזהו למחר אותיות לרמ"ח יהיה האות הזה שהאבר ההוא נקרא אות ודו"ק, ובזה יובן בסיעתא דשמיא הטעם שצריך ללמוד תורה בליל המילה ויום המילה כי שניהם נקראים ברית והם שייכים לזה שהם שני סימני טהרה המבדילים את ישראל מן האומות העולם ועליהם העולם קיים ולכן צריך לחבר שניהם יחד כי שייכי אהדדי ודו"ק: (מלאך הברית)

פדת. חסר ו', רמז בחסרונו אם לא יעשו היכר והפרש במצות בגופן ומלבושיהו, אז תחסר פדותן, ולכן חסר אות, וכמו שאמרו רבותינו לא נגאלו ישראל אלא בשביל שלא שינו את שמותם ומלבושם, ושלם האת חסר ו', וכן פדות חסר ו' אם האות והסימן יהיה חסר מהם, אז גם הפדות יחסר מהם, אך אם יהיו ישראל מצויינין במצוות, אז נקראים בני ציון ובנות ציון, ובזכות זה (ישעיה נט) ובא לציון גואל: (חתן דמים)

כשהיו ישראל במצרים נתקבצו כולם וישבו יחד, משום שהיו כלם באגודה אחת וכרתו ברית יחד שיעשו גמילות חסדים זה עם זה, וישמרו בלבם ברית אברהם יצחק ויעקב ולעבוד את אביהם שבשמים לבדו ושלא יניחו לשון בית יעקב אביהן ושלא ילמדו לשון מצרים מפני דרכי עובדי אלילים, כיצד, כשהיו ישראל עובדין את אביהן שבשמים לבדו במצרים ולא היו משנים לשונם, היו המצריים אומרים להם, למה לא תעבדו את אלהי מצרים ויקל עבודתו מכם, משיבין ישראל ואומרים להם, וכי שמא עזבו אברהם יצחק ויעקב אבותינו את אלהינו שבשמים שיעזבו בניהם אחריהם אותנו, ואמרו להם המצריים לאו, ואמרו להם ישראל, לא עזבו אבותינו את אלהינו שבשמים כן אנחנו לא נעזוב אותנו, וכשהיו שומרים ישראל את ברית אלהיהם שבשמים ומלין את בניהם במצרים, ואמרו להם המצריים אם לא תשמרו ולא תמולו שמא תקל העבודה הקשה מכם, היו ישראל משיבין ואומרים להם שמא שכחו אבותינו את ברית אלהינו שבשמים שישכחו בניהם אחריהם, ואמרו להם לאו, ואמרו להם ישראל, כשם שלא שכחו אבותינו כך לא נשכח אנחנו לעולם: (תנא דבי אליהו רבה פרק כג)

וגם הקמותי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען וכו'. (ו ד) יובן בס"ד על דרך מה שאמרו רז"ל (והובא בילקוט יהושע בפסוק זה הדבר אשר מל יהושע) דבר אחד אמר להם יהושע ומלן, אמר להם מה אתם סבורים שאתם נכנסים לארץ ערלים כך אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו עליו השלום, ונתתי לך ולזרעך אחרית. על מנת ואתה את בריתי תשמור. נמצא על ידי מצות המילה נתנה להם ארץ ישראל וזה שכתוב וגם הקמותי את בריתי אתם. בריתי זו המילה, בעבור לתת להם המילה: (מלאך הברית)

וארא אל אברהם ואל יצחק ואל יעקב. (ו ג) פירש"י אל האבות, שכבר תמהו הכל מאי בעי רש"י בזה שהוא מפורש בפסוק אל אברהם וכו'. אכן בא להודיענו שעדיין הם נחשבין לאבות לדור הזה כי לא נתערבו במצרים ומתייחסין אחר אבותיהן ושפיר חל עליהם הבטחת האבות, והוספתי עוד לפרש נוסח הברכה אשר קדש ידי מבטן וחוק בשארו שם וכו', מהו הלשון בשארו ולהלן על כן בשכר זאת וכו' צוה להציל ידיות שארנו משחת מהו ענין תפלה זו לכאן שינצל משחת דהיינו מגיהנם והנה בפשוט י"ל עפ"י אמרם ז"ל (עירובין יט.) דאברהם אבינו עליו השלום יושב בפתחו של גיהנם ואינו מניח ליכנס מי שנמול אבל הא גופא טעמא בעי וגם מה ענין תפלה זו עכשיו בעוד הילד קטן וי"ל דענין מצות מילה שהשי"ת חתם אות ברית קודש בשם קדשו י"ל דהוא ענין רושם וסימן שלא יחליפו ע"ד משל אדם שיש לו חפץ יקר מאוד ואינו ניכר כ"כ מבחוץ ההבדל שבין חפץ זה לבין שאר חפצים הוא עושה בו סימן ורושם מובהק שלא יחליפוהו באחרת הנראה כמותו מבחוץ כמו כן ישראל ידע הקדוש ברוך הוא שעתידין להגלות בין האומות ימים רבים לישראל ושלא ישתקעו ביניהם ח"ו והיו לעם אחד עשה כביכול הקדוש ברוך הוא בהם חותם וסימן משום איחלופי כדי לשום להם על ידי זה שם ושאר ושארית בארץ וכן נקראין ישראל בגלות שארית הפליטה, והנה נודע דברי המדרש (פרשת לך לך) כאשר היה דבר ה' אל אברהם במחזה אמר לו לאברהם שיבחר לבניו אחת משתים או גיהנם או גלות ובחר לו שעבוד גלות, כמו שדרשו רז"ל (שמו"ר מד) על הפסוק אם לא כי צורם מכרם. זה אברהם וכו' וממילא על ידי זה נצמח מצות מילה כנ"ל וזהו חוק בשארו, היינו ישראל לשום להם שארית בגלות בין האומות על כן צאצאיו חתם כנ"ל וכיון שכל עיקר מצוה זו על ידי הגלות ע"כ שפיר מבקשין אם כן בדין הוא להצילם משחת של גיהנם דהגלות עומד במקומו למען בריתו אשר שם כו', ואתי שפיר, והנה במצרים בסוף הדורות סמוך לגאולתן לא נימולו ע"כ חשב משה רבינו שח"ו נתערבו באומות על ידי זה וא"כ לא יחול עליהם הבטחת האבות כי לא יתייחסו עוד אחר אבותיהן ולכן קראם בשם העם הזה הרע. לעם הזה. ולא קאמר עמך (כמו שכתבתי בפרשת בשלח באורך) על כן השיב לו השי"ת וארא אל האבות. מ"מ נשארו אז בקדושתן וביחוסן ואזכור את בריתי. כי לשון הזכרה שייך על דבר שכבר היה וחלף הלך לו וצריך הזכרה כמו כן כאן שכעת השביתו מעליהם ברית קודש מכל מקום זכר להם הקדוש ברוך הוא בריתו שמכבר וא"ש: (יגל יעקב)

באל שדי. בזמירות של שבת אומרים, ה' אלהי ישראל אהבת תמים ה' אלהי ישראל תשועת עולמים, היינו שמה שהקדוש ברוך הוא מייחד שמו על ישראל ובחר בהם באהבה הוא לאשר הם חתומים באות ברית קודש וזהו ה' אלהי ישראל אהבת תמים כדכתיב במצות מילה הראשונה התהלך לפני והיה תמים. וזה הוא לנו לתשועת עולמים שמוזה נצמח ישועות כל העולמות וכל נפשות ישראל בכלל ובפרט בכל דור ודור על כן בסדרא זו שהוא התחלת גאולת ישראל ממצרים אשר הוא השורש לכל גאולות ישראל בכל דור ודור עד הגאולה העתידה במהרה ימינו כאשר נצטוונו לזכור גאולת מצרים בכל יום ויום וגם כמה וכמה מצות אשר מפורש בהם הטעם לזכר ליציאת מצרים כי יציאת מצרים הוא שורש הכל, וכנ"ל לכן מתחיל וארא אל אברהם וכו' באל שדי. הוא השם הקדוש הנגלה לאברהם אבינו עליו השלום בציווי מצות מילה אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים. אשר בכח הזה יושעו לנצח נצחים בכל עניני ישועות ולזה כתיב אחר כך וגם הקמותי את בריתי ואזכור את בריתי. מבואר כנ"ל כי שמירת חותם הברית הוא שורש כל הגאולות והישועות לעולמי עד: (אמרי אמת)

וגם הקמותי את בריתי אתם. יש לרמוז דאיתא בזוה"ק (ח"ב כג.) דמאן דאתגזר אקרי צדיק, הה"ד ועמך כולם צדיקים. יעו"ש, והכוונה שבריתי היינו אות ברית קודש, ובכל דור ודור הקדוש ברוך הוא כורת עמנו הברית, שבכל דור ודור הקדוש ברוך הוא חותך עם המוהל להשריש בקרב ישראל קדושת הגוף כמו שנעשה ליצחק בעקידתו, וזהו וגם הקמותי את בריתי אתם. שהקדוש ברוך הוא כורת הברית מילה עם בני ישראל ועל ידי זה משריש בקרבם קדושת הגוף, לתת להם את ארץ כנען. כי מי שיש בו קדושת הגוף זוכה לארץ ישראל כמו

שכתוב בשל"ה הקדוש דעל ידי שהיה ליצחק קדושת הגוף לא הורשה לצאת מארץ ישראל ודו"ק: (חיים לכל חיל)

ואזכור את בריתי. (ו ה) המדרש הביא (ירמיה לג) כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה. זה שאמר הכתוב (תהלים עד) הבט לברית כי מלאו מחשכי ארץ נאות חמס. הבט לברית. אף על פי שאין לישראל מעשים טובים, הקדוש ברוך הוא גואלך בזכות המילה, הבט לברית. כשהיו ישראל במצרים היו משתחווים לעבודה זרה, שנאמר (יחזקאל כ) ואומר אליהם איש שקוצי עיניו השליכו ובגילולי מצרים אל תטמאו. ולא גאלך אלא בזכות מילה, שנאמר, וגם אני שמעתי את נאקת וגו' ואזכור את בריתי. וכתוב (שם ב) וישמע אלהים את נאקתם ויזכור אלהים את בריתו: (מדרש אגדת בראשית פרק יז)

וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אתם ואזכר את בריתי. הנה יש לפרש לפי מה שאמרו במדרש (שמו"ר יט) כי ישראל במצרים בטלו המילה ולכך באו לקושי השעבוד, וזה הפירוש כאן ואזכור את בריתי. שהפרו היינו ברית מילה שהוא ברית בין ה' ובין ישראל ולכך צריכין לקושי שעבוד: (תפארת יהונתן)

ואזכור את בריתי. ובאופן אחר מ"ש ואזכור את בריתי וכו'. דהשם של ברית מילה הוא שם אל שדי כנ"ל, והטעם שמצוה זו מסוגל לקרב הגאולה כנ"ל, והשם אל שדי מורה שהוא משדד מערכות השמים, ועל כן במצרים שלא היו כדאין והמדת הדין מקטרג הוצרכו ליד חזקה לכפות מדת הדין, וזה שכתוב מי אנכי כי אלך וכו' וכי אוציא את בני ישראל כו'. ופירש"י באיזה זכות כו', והשיב לו בצאתכם ממצרים תעבדון את ה'. על ידי קבלת עול מלכות שמים במצות ברית מילה וקבלת התורה יהיו למעלה מן המזל בהשגחה פרטיית, וזה שכתוב, ואזכור את בריתי. על ידי השם אל שדי אני צריך לשדד מערכות שמים בשבילם: (מראה יחזקאל)

והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם. (ו ו) והוצאתי אתכם, והצלתי אתכם, וגאלתי אתכם, ולקחתי אתכם. כנגד ארבע זכויות שבידם, שלא שינו את לשונם, ולא חילפו את שמלותם, ולא גילו את סודם, דכתיב (שמות ג כב) ושאלה אשה משכנתה. ולא בטלו ברית מילה: (פסיקתא זוטרתיא)

כי לא יכלו לשתות ממימי היאור. (ז כד) ר"ת מילה, לפי שגזרו על המילה... לכן נענשו ונהפכו המים לדם: (טהרת יום טוב)

ושמתי פדות בין עמי ובין עמך. ג' במסורה, פדות שלח לעמו והרבה עמו פדות. ובבעל הטורים מדייק מדוע הפדת כאן חסר ו', וי"ל על פי מה שכתב החינוך מצוה ב' בטעם מצות מילה כדי להיות אות קבוע בגופינו ועל ידי זה יהיו עם ישראל מובדלין משאר העמים, והנה ושמתי פדות היינו הבדל וכפירש"י ז"ל, ומרומז בזה טעמו של החינוך שנצטוינו על המילה בשביל ההבדלה בין עמי ובין עמך. ובא רמז מצות מילה דוקא במכת ערוב דהנה כתבו המפרשים דהמכה היתה לכאורה מגיעה להם לישראל עצמם מדה כנגד מדה מפני שהתערבו בין המצרים כמבואר במדרש על הפסוק ותמלא הארץ אותם. ורק השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו הצילם מהן ומחמת שהרמז של מצות מילה אצל מכת ערוב אינו לשבחן של ישראל ע"כ פדת זה חסר: (תולדות חיים)

<u>ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה</u>	
הגאון ר' שמשון רפאל הירש זצ"ל	יום שני כ"ז טבת
הרה"ק ר' ירחמיאל ישראל יצחק מאלכסנדר (ישמח ישראל) זי"ע	יום רביעי כ"ט טבת
הגאון ר' יהושע ליב דיסקין זצ"ל	
הגאון ר' מאיר חדש זצ"ל	
הגאון המקובל רבי יצחק כדורי זצ"ל	
הגאון ר' משה שיק (מהר"ם שיק) זצ"ל	יום חמישי א' שבט
הרה"ק ר' משה יחיאל הלוי אפשטיין מואז'רוב (באר משה, אש דת) זי"ע	
הרה"ק ר' משולם זוסיא (זושא) מאניפולי זי"ע	יום שישי ב' שבט

עובדות וסיפורי צדיקים בעלי ההילולא בשבוע זה

ההקפדה בהלכה: כאשר נולד הרה"ח ר' בעריש דמבינסקי לאביו הרה"צ רבי פייביל שלום זצ"ל, עמדו לערוך את הברית בזמנה והכינו סעודה גדולה, לפני הברית הראו את התינוק לרבינו, והוא ראה משהו משונה בעינו של התינוק, שאל רבינו את המוהלים על פשר הדבר, והם אמרו שהנשים אומרות ש...הכל בסדר, אמר רבינו, מה כבר הנשים יודעות - הברית לא תתקיים היום, לפנות ערב נכנס רבי פייביל שלום לחדר רבינו וחלישות דעתו היתה גדולה עקב דחיית הברית, פתח רבינו ספר מסויים והראה לו ששם כתוב שלפעמים מת האדם בגיל מבוגר שלא בעתו מפני שמלו אותו לפני זמנו ונחה דעתו: (תולדות הישמח ישראל)

לא להמתין לסנדק שמאחר לברית: מעשה בצדיק הירושלמי ר' זליג בראווערמאן זצ"ל שנולד לו בן וכיבד בסנדקאות את הגאון ר' יהושע ליב דיסקין זצ"ל, כאשר גמרו תפילת שחרית כמנהג ותיקין ועדיין לא בא הגאון, הלך אבי הבן ונעשה סנדק בעצמו, כאשר בא מהרי"ל דיסקין זצ"ל וראה שכבר הוכנס הבן לבריתו של אברהם אבינו ניגש לר' זליג, ואמר לו יפה עשית שלא המתנת לי "זריזין מקדימים למצוות": (בית ישראל השלם)

לתת רוטב בסעודת הברית: רבינו מרדכי מנדבורנא זי"ע היה נוהג כשהיה סנדק בברית מילה הזמין את האנשים המסובין אצל הסעודה ושאלו כבר מה שנתן להם בעל הברית, ואם לא נתן רוטב גם כן נתן רבינו להם עוד הפעם רוטב ואחר כך בשר, ואמר הטעם, דהמהר"ם שיק זצ"ל פירש את הפסוק (משלי כ"ג) "אל תלחם את לחם רע עין וגו'... כי כמו שְׁעַר בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו בל עמך". והקשה המהר"ם שיק זצ"ל אם אמר אכול ושתה מנא ידע שלבו בל עמו ושהוא צר עין, וכי איך יאמר שיכיר שהוא טוב עין הלא אמר בפירוש אכול ושתה, ופירש הגאון הנ"ל, דאדם צריך לשתות קודם אכילתו כדי שהמאכל יגרור בתוך גרונו ואם אינו שותה מקודם קשה עליו אכילתו, על כן אם רוצה אדם שהאורח יאכל כראוי צריך לומר לו קודם אכילתו שותה ואחר כך אכול, ואם אומר להאורח אכול מקודם ואחר כך שותה אז הוא צר עין, שאינו רוצה שיאכל הרבה ועל כן נראה שלבו בל עמו, ועל כן סיים רבינו כשאני סנדק אצל ברית מילה אני נותן רוטב ואחר כך בשר, שהסעודת מצוה תהיה נעשית בטוב עין: (מאמר מרדכי)

בזכות הסעודה נעצר הדם: רבינו פנחס מקארץ כיבדו לו בכפר אחד על ברית מילה, ובא להכפר וראה שהכינו על סעודה ובאו הרבה אנשים ושהה ולא ראה הכנה להמילה וגם לא מוהל ושאל להבעל ברית ואמר לו שלא יהיה הברית מילה מחמת שמתו אחיו מחמת מילה ושאל מה זה שקרית אותי לכאן, אמר לו אף על פי כן אני רוצה לעשות סעודה, אמר אני רוצה שתמול אותו, אמר לו והלא על פי שו"ע איני רשאי למול אותו, אך הפציר אותו הרב כל כך עד שנתרצה, אך אמר לו שאמו היולדת לא רוצה ופעל גם אצל היולדת וגם אצל המיילדת והרב היה יכול למול בעצמו והניח הילד על ברכי הבעל ברית ומל אותו, והיה כאשר ישב על השולחן וטעם מהסעודה נעשה צווחה שהילד מסוכן והלך לראות והנה שופע דם ועמל ולא פעל וצר לו מאד עד שהלך לחוץ, וראה שעגלה נוסעת וירד לקראתה וראה שהרב ר' זושיא נוסע בתוך העגלה אמר לו אחי זושיא, וסיפר לו המעשה ושאל לו רבי זושיא אם יש סעודה אמר כתוב ויחזו את האלקים (ר"ל שראו דינים שורים) ויאכלו וישתו ועל ידי זה המתקן הדינין, כן אנו נלך לאכול וימתקו הדינים ונכנס לבית וכשישבו בסעודה נתרפא הילד: (כתבי ר' יאשיא שו"ב)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאנים ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה
היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציהם. אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814
ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות